

Előfizetési árak:

Están vagy házhoz küldve:
Egész évre. 20.— kor.
Félévre . 10.— kor.
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy cm. területenként 8 fillér.
Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Visszhangok.

Debreczen, szept. 26.

A közbangulat még az Apponyi beszédének hatása alatt áll s azzal foglalkozik, hogy az abban foglalt eszméket értelmezze. Sokan szeretnék, ha olyasmi volna benne, ami kevésbé egyezik meg a szabadelvűséggel és ismét vannak sokan, kik szeretnék, ha kissé világosabb volna bizonyos, az aktív politikára vonatkozó kérdésekre nézve. Ismét mások párhuzamot vonnak az Apponyi és Tisza beszédének tartalma között s állítják, hogy amaz szélesebb alapon áll ugyan, de emez világosabb és kevesebb magyarázatot enged. Akármily csábító is ez összehasonlítás, nem ragadtatjuk el magunkat a kínáló alkalom által, csupán egy rövid visszapillantást akarunk vetni azokra a magyarázatokra, melyek az Apponyi jászberényi környezetében elhangzottak a Széll Kálmán politikai magatartására vonatkozólag, melyekben a régi ellenzéki szólam mód hangjaira vélünk ismerhetni s melyeket a tulságos buzgalom és a helyzet sajtószerevése hozott felszínre.

Nem tudták ugyanis bele-

találni magukat egyszerre a jó urak abba a helyzetbe, hogy Apponyi nem tartozik az ellenzékhez. Ha az említett környezetben némelyek elszólották magukat, azzal számoljanak azok, kik gyorsabban beszélnek, mint gondolkoznak, az bennünket közelebről nem érdekel. Reánk csak az tartozik, hogy az Apponyi-láz fokmérőjét képezi a Széll Kálmán politikája igazi szabadelvűségének s ha még akadnának kételkedők, kik nincsenek tisztában az elmúlt eseményekkel, a Tisza Kálmán és az Apponyi beszédéhez fűzött kommentárok után nem lehet többé kétségük a helyzet valódi állása felől. A volt nemzeti párt tagjainak a szabadelvű pártba beolvadásának procezzusa az elvek kétséget nem szenvedhető azonosságának alapján történt s ez elvek a szabadelvű párt kipróbált programjának alkatelemeit képezik s kétségtelen tény az Apponyi beszéde után, hogy a nemzeti párt részéről történt a közeledés, miután a szabadelvű politika mindazon eszméket, melyeket a volt nemzeti párt a magyar egységes nemzeti politika sinequanonjának hirdetett, valóra váltotta s nem lévén a két párt között elté-

rés, semmi értelme sem maradt a nemzeti párt, mint ellenzék fentartásának.

A beszámoló beszédeknek tehát a helyzet tisztázására nézve sokat köszönhetünk s a kormány politikájának iránya azokból a legpontosabban megállapítható. Ez a politika sziklaszilárdan és rendíthetetlenül áll a legtisztább szabadelvűség magaslatán s Széll Kálmán képes is, akarja is az új helyzetben az új korszak szellemében felépíteni a magyar nemzeti állam épületét. Garanciát képez erre nézve nemcsak a párt tömör egysége, mely hatalmasabb, mint valaha, hanem garanciát képez a Széll Kálmán egyénisége. A nagy nemzeti ideálok megvalósítása felé lépésről-lépésre közeledünk, ezt ma Apponyi is elismeri, kinek legközvetlenebb környezetében is megvannak győződve arról, hogy a szabadelvű párt az Apponyi ideáljainak szellemében munkálkodik s nem is lehet feltételeznünk Apponyiról, hogy ha nem így volna, a kormánypártba belépésére bármely más indok vezette volna. És ha vannak akadályok a nemzeti egység előtt, azok többé nem a magas politika elvei, hanem a gyakorlati

TÁRCZA.

Bántanak. . .

Bántanak édes, nagyon bántanak engem,
Megölik lassan gyászos lelkemet,
Azt mondják: hamis ajkamon a nóta
És a babérom csak tövis lehet.

Mind mind hazugság — mondják — mi a lanton,
Te rólad esendül busan, csüggeteg,
Hazugság az az égő, tiszta könyű.
A mi te érted lelkemen rezog.

S a cöl, miben neked — neked ajánlom
Minden hitemet, édes madaram,
Alig, hogy felesapong mély áhitattal
Már is kigunyolt, árva, hontalan.

Bántanak édes, nagyon bántanak engem,
Nincs ki megvédjen, senki — sonki sem,
A sok el nem dalolt dal nyomja, bántja
Kifáradt keblem, összetört szívem.

Pedig — ugy-e — én csak neked daloltam,
Ne hallgatott vón' senki, csak te, rám,
Dalom ott villant volna, mint a harmat,
Titokban lelked bűvös himporán.

Fliesz Henrik.

Görgényi Aranyos Samu.

— Rajz. —

Írta: Kovács Dezső.

Szállást kért a ház asszonyától egy éjszakára s hogy éppen ingyenbe ne menjen, magyarázni kezdte a mesterségét:

— Instálom, tekintetes asszony, mintha itt, a hova a botomat leteszem, volna a bányaturás. Nyolcezszáz öl quadrátban körülötte az enyém; a lyuktól felfelé kétszáz, jobbra, balra kétszáz. A nyílás akkora csak, mintha egérluk volna. Fizetem az adót és megvettem az embertől, a kié az a föld, a lyuk helyét, amelyiken alig lehet bemenni egymás mellett két embernek. A nyolcezszáz quadrát öl alatt az enyém minden, le egészen a pokol fenekéig. Hahaha! A fű gyökerétől a pokol mélyéig fenekéig. Rettenetes kincs van abban a bányában, nem hiába áldoztam rá az összes vagyonomat. Már az asszonynak megmondottam otthon, hogy várjon egy kissé és tőrjön, amíg kiolvasztom a kőből a kincset. — Mert nézze instálom, tekintetes asszony, a feleségem egy kicsit jobb élethez volt szokva, hát nem könnyen hagyta, hogy eladjam a házat. Még a földet engedte. Sirt egy keveset, azt mondtam neki:

— Ne lássam a könyeidet, asszony, mert hát nézd, így meg így, — a földben kerestem a kenyeremet eddig is a sónál. Igaz? Mi? — Ugy-e igaz? Na jó. Már most elhagyom a sót, keresem az aranyat, cifra ruhában fogsz járni. Pedig csak mi a különbség? Eddig a sónál voltam, most meg az ércnél dolgozom. Mind a kettő földalatti munka. Csakhogy tudod, asszony, áldozni kell. Földet vettem, pénz kell; adót adok, pénz kell; csákány kell; tűz keil; ördög, meg akasztófa kell, de mindenhez pénz kell. Mert ki az, aki pénz nélkül szerez pénzt? Ugy-e? Mi? Na látod, asszony?

Denique ide adta, a mi jussa volt, mert tetszik tudni, az enyém már felment a dologra.

Sirt a dolog miatt. Sokszor nekem is jött, hogy sirjak a dolgon, a mikor a szűk érzékölyukban a földszagu levegő nyomta a tudómet. De miért? Mikor kijöttem a napvilágra, kaczagtam.

Instálom? — Mondott valamit a tekintetes asszony? — Megnehezült egy kicsit a hallásom a sok turkálás miatt. — Nem mondott semmit? Jó. Hiszen tudom én ezt a dolgot. Sokszor hallom a lyukban is, a mikor egyedül vájom a földet. Neve-men kiált valaki: — Görgényi Samu! Hejho! Görgényi Samu! — Már megszoktam. — A multkor is, a hogy éppen egyedül vagyok a lyukban, egyszerre mintha valaki lábujjhegyen odasomfordált volna a fülemhez és akkorát ordított belé, ténsasszony, akkorát, hogy a vérem a lábamból a fejembe locsant és onnan vissza. A hogy körülnéztem magamat, Uram, Isten, kit látok! Az aranykirály ült ott egy kővön. Akkorát, de akkorát kiáltott, hogy rettentő és olyan közel volt hozzám, hogy még a fuvását is éreztem a fülem dobján. — Aranyos Samu! Ezt kiáltotta nekem. Azután leült egy kősziklára, a mit az imént feszítettem ki. A mint nyugodtabban a szemem közé néztem, úgy tetszett nekem, mintha ismerném. Mert, ténsasszony, az ilyen magamfajta emberek, a hogy ott a föld mélyében turkálnak a kincs után, elvesztik az eszüket és az onladásos falakra mindenfelé bolondnál-bolondabb figurákat gondolnak ki. Itt palotát láttam rézféddel, ott a feleségemet üveges hintóban, — bolondság, de nem egészen bolondság. Sokszor gondolkoztam én a sötétségben az aranykirályról, a ki, ha megjelenik az embernek, hát megmutatja, hogy hoi van a tiszta arany.

közgazdaság szabályai szerint és utmutatása nyomán hárrithatók el.

A képviselői beszámolóknak ma csupán két sarkpontja lehet; az egyik az Ausztriával fennálló viszony mikénti szabályozása és a másik, a mi ebből szükségszerűleg folyik, a közgazdasági helyzet javítása, orvoslása.

Ezekben a kérdésekben pedig nemcsak a szabadelvű párt tagjai, hanem a párt és a közjogi ellenzék között sincsen rendkívüli ellentét és különösen a közgazdasági kérdések azok, melyek tekintetében a magyar politikusok véleménye általában véve csekély ellentétet mutat. Ezért mondotta Apponyi, hogy az ellenzék és a szabadelvű párt közötti viszonyoknak a kölcsönös tisztelet álláspontján kell maradni, mert csak ily viszony mellett remélhető, hogy abból a súlyos közgazdasági helyzetből, melyben vagyunk, kibontakozhatunk és hogy Ausztriával való helyzetünk kilátásban levő megváltozásánál kellő eréllyel leszünk képesek fellépni s érvényt szerezni jogainknak, melyek iránya egyedül önállóságunk nagyobb mértékben kifejtése s szélesebb alapokra helyezése lehet. Ez az a visszhang, mely az Apponyi beszéde után az országban megcsendült. Reméljük, hogy az ezután következő beszámolók tovább adják azt az egész országban, hogy az mielőbb általános meggyőződéssé emelkedhessék.

Kereskedelmi és iparkamarák jubileuma.

Debreczen, szeptember 26.

A mi sok „mondva-csinált s bizalmasan besugott” jubileumok korszakában jól esik megemlékezni egy oly évfordulóról, melyet megünnepelni maga az intézmény fontosságánál, a működés időtartamánál fogva s azért is, hogy a hol arra valóban szükség van, ez által is terjedjen a kereskedők és iparosok közt a tudat, hogy érdekében kereskedelmi és iparkamara is létezik, szinte kötelességszámba megy. A kereskedelmi és iparkamarák az abszolút korszaknak köszönik létüket s mint osztrák intézmény, — majdnem egyidejűleg az osztrákkal — lettek hozzánk átültetve. Majd az 1868. évi VI. t.-cz. új alapokra fektette a kamarák működését, mely törvény ma már szintén nem felel meg a változott közgazdasági viszonyoknak s a kamarák reformja ismét napirendre került az illetékes miniszteriumban s ez alkalommal talán eredménye is lesz.

A kamaráknak a felállításukat követett időben nem volt könnyű helyzetük; nemcsak a korszak germanizáló s a bevándorolt osztrák iparost és kereskedőt mindenáron támogató törekvésekkel kellett megküzdeni, hanem számos esetben — a mint az akkori kamarai jegyzőkönyvek igazolják — nemzeti nyelvünk fentartása és használata érdekében is felszólalni, tiltakozni kötelességük közé sorozták s e téren is a kamarák azon időben hasznos szolgálatokat tettek.

Az alkotmány visszaállítása után a kamarák tevékenysége felette korlátolt mérvben vétetett igénybe a kormány által, melyet az alkotmány visszaállítása által megkövetelt számos törvény megalkotása, végrehajtása foglalt el; a kamarák működése általában az átmeneti korszakban csak gyéren képes felmutatni alkotásokat vagy nagyobb időre kiterjedő közgazdasági eredményt; sőt volt néhány év a 80-as években, midőn a kamarák felfelé teljes tértelenségre voltak kárhóztatva, a tevékenységi kör ebből kifolyólag lefelé is szűkebb korlátok közé szorult s a kamarák kezdtek közgazdasági jelentőségükből veszíteni.

A Baross miniszterségével a kamarák-

nak új korszaka nyílt meg; az erélyes s új meg új munkakört teremtő rendeletek özönével érkeztek a kamarákhoz, melyek a kamarákban felélesztették a hibájukon kívül szunnyadt tenni-vágyást, erős akaraterőt és munkakedvet hozták. Természetes, hogy a kamarák súlya, közgazdasági érdekképviselők fontosságának tudata s az elért eredmények, sikerek által kivívott elismerés azóta rohamos mérvben növekedett, öregbedett s hazai kamaráink ma általában a legnagyobb megnyugvással tekinthetnek vissza 50 éves működésükre épügy, mint a 80-as és 90-es évi kamarák rövidebb, de eredményekben szintén gazdag időtartamú fennállásukra.

Az osztrák kamarák egy évvel előbb alakultak meg s a múlt évben ünnepelték az 50-ik évfordulót. Az ünnepély egy diszközgyűlésből állott, melyen a kereskedelmi miniszter is résztvett, — továbbá az elmaradhatlan bankettből s azonkívül a kamarák megiratták 50 éves monografiájukat. Hazai kamaráink, — eltekintve, hogy ugys meg szoktuk az osztrák mintát, — e programot bizvást átvehetik, mert hiszen a budapesti kamara által a millenáris ünnepélyek alkalmából megirni tervezett kamarák történetének második kötete, mely Magyarország közgazdaságának fejlesztésére nézve nagyon is becses adatokat: az egyes kamarák tevékenységét és az általuk elért eredményt tartalmazná, — aligha fog valaha megjelenni.

Mikor fognak a mi kamaráink jubilálni, bizonytalan; eddig csupán egy figyelemre méltó körlevél lett az egyik kamara által kibocsátva. Egy azonban bizonyos a kamarák 1850. év szeptember havában kezdtek alakulni; bizonyára a budapesti kamara kezdte meg először a működését, mely pedig 1850 augusztus havának a végén alakulhatott meg, mert a legelső átirata a debreczeni kamarához ugyanazon év szept. 2-ről van keltezve. A jubileum tehát ez évből ki nem maradhat, — annyival inkább nem, mert hiszen előkészületek két hét alatt is befejezhetők.

A kamarák működését méltatni lesz még alkalmunk, midőn a jubileum iránt már határozott megállapodás jó létre a kamarák közt; érdekesnek tartjuk a kamarák jubileuma alkalmából mégis a debreczeni kamarára vonatkozó néhány adatot az átalakulás idejéből már most felemlíteni. A debreczeni kamara az 1850. szeptember 25-én Reviczky

Ugy voltam abban az időben, hogy majd az eszemet vesztettem. Eszembe jutott, hogy ime én, mint egy bolond turkálom ki az érzet s nem lesz még fám se, a mivel kiolvasszam belőle az ezüstöt, meg az aranyat. Kivántam már, erősen kivántam látni az aranykirályt, mert az jó jel. Ekkor kiáltott aztán a fülemben, de akkorát, hogy majd a nehéz nyavalya állott az inamba. — Hejho! Aranyos Samu! — Ott ült egy kővön. Ahogy közelebb mentem hozzá, egyszerre csak nem volt sehol, de az már nem tesz semmit, jó, hogy láttam.

Az aranykereső megtörtülte kopasz homlokát, végig simította ritkás szakállát és engedelmet kért, hogy leülhessen.

Másnap felment a hegybe. Valami elhagyott bányáuregre talált volt, mely még inkább belebolondította a kincskeresésbe. Kötelet kötött a derekára és felereszkedett az üregbe. Nem járt ott senki, a mióta hazament. Csákányt, puskaport, mindent ott talált meg, a hova letette. Mécesét az övébe akasztotta s hozzáfogott a nehéz munkához és a mint ott kalapálta az akaratos, meddő követ, úgy tetszett neki, mintha valahol — nem, nem előtte, — hanem csak valahol, halványsárga fényvel csillogna már a régen keresett drága érez.

A mint a mély sötétségben döngette a sziklát, úgy érezte, mintha nem volna egyedül, mintha volna még a háta mögött valaki. Vissza-visszanézett és a lámpasodrony izzó világánál belátni igyekezett a sötétség titkaiba. Szinte várta, hogy megszólaljon az éjszaka riadó beszéde: Aranyos Samu! Hejho! Aranyos Samu!

Rettegott tőle, de szerette hallani. Almainak az álmát látta beteljesülőbe menni,

amikor hallani vélte a rettenetes, viszhangtalan kiáltást: Aranyos Samu!...

És amint csákányára dülve behunyt szemmel gondolkozott, tágulni érezte a fojtó bányáureget. A fekete kötömegek aranyrá változtak mind. Ugy gondolta, hogy az a kiáltás, a mely Aranyos néven szólítja, felhat a súlyos sziklák hasadékain keresztül, a föld színére s ott meg fogják tudni, hogy nem bolondságért áldozta fel munkabíró erejét, a vagyonát. Látta magát pihenőre dűlni fényes palota diványán, a felesége kényezteti, ölelgeti, szereti.

Kinyitotta a szemét. Ejh ha! Hol van még mind az, a mit vár! Behunyt szemmel többet lát az ember, mint nyitott szemmel.

A felesége immár nem fogja kényeztetni, szeretni sem. Ejh!... Bolondság felőle gondolkozni.

Megtörtént és úgy van. Pénz kellett az olvasztásra. Az életre sem volt honnan venni. Adót kellett fizetni a bányáért is, mert ha nem, becsukják. Azt ő ki nem állotta volna, mintha kriptába temették volna el és azt esukta volna be utána. Mit? Ki mondja, hogy eladta az asszonyt? Ide, elébe álljon, aki azt meri mondani! Nem szinte megölte azt az embert, amikor azt mondotta, hogy ad ezer pengőt, csak hogy válják el az asszonytól! Hogy volt hát mégis? Nyert az asszony a lutrin ötszáz pengőt, a mikor legnagyobb volt a szükség; azon a napon, a mikor le akarták foglalni a bányát. Kérte tőle, hogy adja neki azt is, keresse vele az aranyat. Jól van, hát szereti az embert az az asszony, a ki azt mondja, hogy csak akkor fogja neki adni, ha elválnak tőle. Úzte valami: Bolond, oh bolond, vedd el az ötszáz pengőt! Vájj el tőle, ha

gazdag leszel, visszamegy utánad! Mi volt az? Az aranykirály, aki felmegy az emberrel a földszínére is, az kényszerítette, hogy mondja ki csak ezt a kicsi szót az urak előtt: gyűlölöm ezt az asszonyt, a mint ő is gyűlöl. Ejh, mit, az az ötszáz forint ugyan olesón jött: gyűlölöm! Ötszáz pengő esik érte az ember ölébe. Tartozik tudni az ember, hogy azt nem a lutrin nyerte az asszony?

— Haho! Pokol, aki itt vagy a lábam alatt, hallod? Gyűlöllek, adj érte aranyat!

Ugy képzelte, mintha kiáltotta volna ez utóbbi szavakat, pedig csöndesen ült a kővön s állát a csákány nyelére támasztva nézett maga elé a semmibe. És amint így a hangtalan éjszakába meredt, egyszerre tisztán hallotta a szót: Aranyos Samu! A régi bányából jött a hang. Felkelt és arrafelé indult, lámpát se vitt magával. A kanyarodónál megállt. Most vagy soha! Így ez a hang még soha se szólott hozzá. Hogy is volt olyan bolond, hogy nem itt kereste a kincset, hanem új tárnákat turt.

Jól ismerte az utat. Tíz rövid lépést bátran lehet előre tenni, de tovább ne, mert kétszáz öles kűrtől szögél le az alsó üregbe. A csákányával megtapogatta a mélység szélét s megállt előtte és várta a mélyből felhangzó szót. A megfeszített idegrendszer megrezdült s a mélységekből felemelkedett a viszhangtalan szó: Aranyos Samu!

Nem ijesztette, hívta. — Egy pillanatra mintha a felesége arcát látta volna maga előtt. Észébe jutott, amit tett.

Eldobta a csákányt és előre lépett.

Menyhért, a kamara megnyitásával megbízott miniszteri meghatalmazott elnöklelt alatt tartott első közgyűlésen alakult meg, melyen jelen voltak Debreczenből: Schwetits Mátyás (elnök), Csáthy Lajos, Farkas Ferencz, Szikszay József, Bészler Károly, Kardos László kereskedők, Sáska László iparos (alelnök), Werner Károly kamarai titkár és „számos t. cz. vendégekből álló hallgatóság.”

A kamara területe Bihar- és Arad-megyékre terjedt ki, — a tagok száma volt az első ciklusban: Debreczenből 7 kereskedő, 1 iparos. Aradról 4 kereskedő, 1 iparos, Nagyváradról 2 kereskedő, 1 iparos rendes tag.

A debreczeni, de az 50 es évi összes kamarákban is tulnyomó volt a kereskedelmi elem s az ipar épen csakhogy képviselve volt. Érthető volt ez az akkori időben, mert hiszen a hazai iparnak nem volt szabad az osztrák mellett fejlődni, a mi talán mégis rohamosabban történt volna, ha a kamarában több iparos ül. Megtörtént így aztán, hogy iparügyekben kizárólag kereskedők mondtak véleményt, úgy hogy a kamarák tulajdonképpen kereskedelmi kamarák voltak.

Az első érdekeltes tárgya, mely a megalkult debreczeni keresk. és iparkamara közgyűlésében tárgyalás alá került, a kerületi biztos egy rendelete volt, a czéhek eltörlése és a limitatio megszüntetése tárgyában. A kamara a czéhek eltörlését idő előtinek tartotta, de egyúttal „a czéhek és a limitatio ideiglenes fennmaradásából eredő visszasságokat és visszaéléseket némileg gátolni, szabályokat állapított meg”, melyekből felemlítjük a következőket:

„Mulhatlanul szükséges gondoskodni és szigoruan felügyelni arra, hogy az iparosztály bármely ágán minden ifju, mint tanítvány, legalább 3 éveket valamely iparintézetbe vagy műhelybe, — mint legény pedig ismét legalább 3 éveket a vándorlásban eltölteni köteles legyen.

A remekelés végképen és minden mesterségnél egyaránt töröltessék el.

Hasonló szabályok mint a mészáros és pék czéheknel s o r v á g á s és s o r s ú t é s név alatt szivatoznak és melyek szerint valamely mester csak akkor és annyiban gyakorolhatja mesterségét, amikor és a mennyiben a sor reá kerül, — eltörlendők.”

Tagadhatlan, hogy különösen a régi kamarák jegyzékönyveiben, irattárában sok becses kereskedelem- és ipartörténeti adat van felhalmazva, melyeknek rendszeres összegyűjtése és feldolgozása, eltekintve az időszerűségről, azért is mutatkozik kívánatosnak, mert a félszázad lezárásával a kamarák tervbe vett reformja folytán a kamaráknak egy egészen új korszaka fog megnyílni.

Kovács István.

A kínai háboru.

— E x p r e s z t u d ó s í t á s . —

Budapest, szept. 25.

A helyzet Kinában egyre fenyegetőbb jellegűt. Napok óta észleljük, hogy a kínai császári udvar és kormány valami vakmerő sakkhúzáson töri a fejét. Már Li-Hung-Csang magatartása és otromba fogásai mindenkit gondolkozóba ejthettek arról, vajjon egyáltalában kezdhetnek-e komoly tárgyalást a hatalmasságok a mennyei birodalommal? Az özvegy császárné székhelyéről, Szian Fuból érkező legújabb tudósítások pedig nagyon alkalmasok arra, hogy leromboljanak minden bizalmat ebben az irányban. Az előkelő hivatalban levő összes mandarinok az ellen izgatnak, hogy a császári kormány szóba álljon a hatalmaságokkal. Tuan herceg, az idegenellenes mozgalom feje, a nagy tanács elnöke, vagy a császár vezértitkára lön, a mely állásában ellenőrizheti és tetszése szerint befolyásolhatja vagy meghamisíthatja a császár rendeleteit, valamint a hozzáérkező jelentéseket. A herceg czinkostársai mind magas állásokat kaptak, Jung-Lu generálist, a boxerek hírhedt vezérét pedig tényleg Pekingbe

küldötte a császárné, mint harmadik meghatalmazottat. Világos ezekből, hogy Tuan herceg a helyzet ura Kinában, a ki gonosz terveinek végrehajtására lankadatlanul gyűjti az erős sereget Tung-fu-Sziang tábornok főparancsnoksága alatt. „Az egész világ ellen fölveszszük inkább a harcot, mintsem hogy kiszolgáltassuk azokat a főembereinket, a kiket a fehér ördögök ki akarnak végeztetni.” Ez most a kínai politika jelszava. Veszedelemesen forrong az egész ország és végzetes fordulatra lehetünk elkészülve. Utal erre Salisbury lord angol miniszterelnöknek tegnap ismertett választási kiáltványa is, a mikor azt mondja, hogy Kína még sok nehézséget fog okozni, mert a kelet-ázsiai problémánál bonyolultabbat alig találunk.

Oroszország és az Egyesült-Államok magatartása ilyen körülmények között méltán kelt aggodalmat. Az orosz javaslat Peking kiűrtésére felkeltette a kínaiak bátorságát és azt a vakmerő reménységüket, hogy sikeresen szembeszállhatnak az összes hatalmasságokkal. Az Egyesült-Államok megmagyarázhatatlan akadémikusodása a német javaslattal szemben pedig megintatja a hatalmasságok összetartásának azt a szilárdságát, a mi nélkül alig lehet elérni marandó eredményt. Különösen az Egyesült-Államok eljárása kelt fölháborodást Európaszerte, mert kézzelfogható, hogy Mac Kinley ingadozása egyedül az elnökválasztó korteskedésben találja indokát. A német és az angol sajtó egyértelműleg konstatálja is, hogy az Egyesült-Államok szégyenletes kudarcot vallanak mindjárt az első alkalommal, a mikor nagyhatalom gyanánt akarnak résztvenni egy világpolitikai bonyodalomban.

Színház és irodalom.

A színház bérlői. Az idei szezonban a debreczeni színházban páholyt a következők béreltek:

„A” nap.

Földszinti páholyt béreltek a következők: Magoss György dr., Riekl Géza, V. Szabó Jánosné, Sesztina Lajos, Bay Ferencz, Szabó Emma, Sáni Béla, Ronesik Lajos, Kölcsey Sándor, Reichmann Armin, Aron Manó, Kovács Lajosné, Kiss Áron, özv. Sárvary Ferenczné.

Első emeleti páholyt béreltek: dr. Moskovitz Jenő, Katz Mihály, dr. Balkányi Miklós, Gajzágó Béla, Szikszay Lajos, Kaszanyitzky Endre, dr. Kalmár Barna, Igyártó Sándor, Szabó Sándor, Konecz Ákos, Szabó Miklós, Lestyán Adorján, Falk Lajos.

Családi páholyt béreltek: Kovács Gyula, Szabó Antal, dr. Öreg János, Tar Gyula, Konecz Elek.

„B” nap.

Földszinti páholyt béreltek: Miskolczy Lajos, Simonffy Imre, Huzly Lujza, özv. Steinfeld Mihályné, Vecsey Viktor, Melezer ezredes, Szeghő István, Keresk Géza, Rotschnek V. Emil, Liszka Nándorné, Varga Ferencz, Boczkó Sámuel.

E meletti páholyt béreltek: Bodnár ezredes, dr. Kola János, dr. Király Ferencz, Fischbein Ignác, Farkas Lajosné, Géresi Kálmán, gróf Degenfeld József, özv. Jármyné, özv. Brunner Edéné, Komlóssy Arthur, Tóth Kálmán, Ormódy Lajos, Pongrácz Géza.

Családi páholyt béreltek: Lösch alezredes, Löfkovits Arthur, Kirsch százados, Dobiecky Sándor.

„C” nap.

Földszinti páholyt béreltek: Karap Mór, Simonffy Béla, Szikszay Gyula, Aczél Géza, Békéssy László, özv. Csorba Lajosné, Szabó Kálmán, Vinnay Géza, Somogyi Pál, Szinay Gyula, Szentkirályi Tivadar, Ábrahám László, Bernáth Elemér, Dalmy Kálmán.

E meletti páholyt béreltek: Derzsi Lászlóné, Kardos László, Lengyel Imre, Fazekas Sándor, dr. Ujfaluassy József,

Vecsey Zoltán, Komlóssy Dezső, Szunyogh Sándor, dr. Bruckner Ernő, Zádor Lajos, Béressy Sámuelné, Szántó Győző, Farkas Gábor főhadnagy.

Családi páholyt béreltek: Biedermann József, Bechert Manó, Kernhofer József, Orosz Endre, Mennyei László.

Másodemeleti páholyt minden előadásra bérelt: a Debreczeni Ellenőr szerkesztősége.

A páholyokért valóságos harc folyt a titkári irodában. A páholy-jog tulajdonosokon kívül mintegy 40 család jelentkezett még páholyért. Természetes, mindegyiket kielégíteni nem lehetett, azonban Ország Bertalan, a színház titkára, ki a béretek eszközésével az igazgató részéről megbízva volt, oly ügyesen s tapintatosan intézte a dolgot, hogy lehetőleg majdnem mindegyik jelentkező igénynek eleget tett, mit leginkább igazol a bérlők között előforduló sok új név.

A páholybéreteken kívül számosan béreltek a támlásszékeken is.

A vidéki színészet csodabogarái. Zomborban 2 év óta Deák Péter szintársulata működik, az idén Deák megkapta a soproni színházat, ahol újév napján kell működését megkezdenie, és így Zombort okt. 1-től január 1-ig annál szívesebben adták ki neki, mert a soproni nagy társulatával kötelezte magát jönni. Be is terjesztette műsorát, de amidőn elküldte béreletgyűjtőjét hogy az október 1. megnyitáshoz mindent előkészítsen, a polgármester tudára adta, hogy október 15-ike előtt egyáltalán nem engedi működni, de legjobb szeretné, ha egyáltalán elmaradna az idén. Okul azt hozta fel, hogy ők csak úgy fogadják el a társulatot, ha Sopronból kapnak jelentést, hogy ott ugyane tagok vannak bejelentve és hogy ők elfogadták, ami még eddig nem történt meg. A halasztást pedig azért akarja, mert még nagyon meleg van és több család megkérte őt, a polgármestert, hogy a szép időre való tekintettel halaszssa el a színészetet, mert ők inkább sétálnak és anyagi viszonyaikra való tekintettel legjobb szeretnék, ha egyáltalán nem kellene költeni. Hogy a társulat, amely egri szezonját 1-én fejezi be, mit csináljon, azzal nem törődnek.

(Az Ország-Világ 1901. évi Almanachja. Régi szokáshoz híven jelenti az Ország-Világ szerkesztősége, hogy 1901. évi almanachja készülöben van és karácsony ünnepén pontosan ott lesz minden előfizetője asztalán. Nagy gond volt megállapítani, mi is legyen e díszes munka, melynek elkészítésére az Ország-Világ költséget és fáradságot nem kímél, mi módon örökítse meg a jellemzőbb események kiemelésével a mult esztendő történetét és mi módon nyújtson minél több szórakoztató olvasmányt annak a nagy előfizető közönségnek, mely számban megerősödve várja kedves hetilapjának karácsonyi ajándékát. Körültekintett ez év eseményein és kereste azt a kiemelkedő nagyobb jelentőségű kérdést, mely a most muló napoknak tan maradandóbb emléket fog biztosítani. És ezt ezuttal könnyen megtalálta. Rég idők titkos kívánsága életi újra az emléket. Egyszer szalmalángnak nevezték, sokan ki is nevelték, azután elfeledték, most újra feltámadt és mind hangosabban hangzik a kívánság: *Pártoljuk a magyar ipart.* A füstölő gyári kéményekben látja a magyar jövő gazdagságát, népe boldogulását. Miniszterek vették ajkukra e szót és lelkesen küzdenek a magyar ipar pártolásáért. Az Ország-Világ, mely évtizedes pályafutása alatt mindig magyar elmék munkájával magyar papíron, magyar festékekkel nyomva terjesztette a magyar érzést, a magyar nyelv szeretetét hazánkban, örömmel csatlakozott e mozgalomhoz és annak megörökítésére elhatározta, hogy a nevezetes mozgalom újjáéledésének esztendejében a magyar ipart bemutatja a közönségnek.

Ime, ez az Ország Világ ezidei almanachjának kerete, képekben, írásban bemu-

tatni a magyar ipart. Vezetői ebben a munkában a magyar nők lesznek. Hegedűs Sándorné, kereskedelmi miniszterünk fenkölt lelkű neje megérezte azt, hogy férjének törekvései, nemes intenciói csak úgy arathatnak sikert, ha a nagy munkában segítő társai lesznek a magyar nők, kik ha előljárnak a magyar ipar pártolásában, akkor a küzdelem sikere előre is biztosítva van. Az ő buzgólkodásából alakult meg a magyar nők iparpártoló bizottsága, melyben helyet foglalnak társas életünk összes előkelőségei, lelkes, magyar érzésű asszonyok, kik példát adnak minden magyarnak egy szebb jövőért való küzdelemben.

Ezek az igazi magyar uri nők fogják az almanachban az olvasóközönségnek elmondani, mi módon pártoljuk, szeressük a magyar ipart. Az ő cikkeik keretében avatott tollak fogják bemutatni a nevesebb magyar gyártelepeket, a kiváló magyar iparosokat és meg fogják ismertetni a magyar gyártmányokat, a melyek sokszor jobbak, olcsóbbak, többetérők, mint a külföldről hozott selejtes áruk. Ki fog tűnni az, hogy a magyar ipart támogatni nem áldozat, hanem jól felfogott anyagi érdekünk. És ebben a fényes keretben meg fognak szólalni a mi iróink is, hogy a sok tanulságos olvasmány között, szívet-lelket derítő munkáikkal szórakoztassák a közönséget. Az Ország Világ összes munkatársai, kiknek munkái már eddigi almanachukat is díszítették, odaadták munkájuk legjavát, hogy 1901. évi almanach még szebbé, diszesebbé legyen, mint a régié voltak. Jókai Mór vezetésével husz kiváló magyar író elbeszélése és költeménye, a magyar zeneszerzők legkiválóbbjainak darabjai, számos szép illusztráció, eredeti kép fogja kiegészíteni azt a hatalmas kötetet, melyet a magyar ipar dicsőségére állít össze nagy fáradsággal az Ország-Világ szerkesztősege. A kötetet magát díszes naptár fogja megnyitni, jelöl, hogy ez az ajándék csak egy esztendőre szól, jövő évre újabb dízművel kedveskedik Magyarországnak legrégebb szépirodalmi hetilapja. Az ajándék bolti ára 4 korona lesz, a ki az Ország-Világ régi előfizetője, vagy az újságra egy félévre előfizet, ingyen kapja. Az Ország-Világ előfizetési ára félévre 8 korona, az összeget az újság kiadóhivatalába, Hold utca 7. szám alá kell küldeni. Olvasóink lapunk hirdetései között megtalálják az Ország-Világ megrendelő-levelét, a melylyel az előfizetés legzélszerűbben eszközölhetik.

A bankóhamisító büntársa.

— szeptember 26.

A szélhámosság terén nagy ismeretségnek örvendő Takács Zoltán bankóhamisítási ügyében egymást érik a meglepetések. A nagyráhatott gonosz ember behálózta az egész országot s mindenfelé kerülnek, kik összeköttetésben állottak vele.

Legújabbán Szentesen tartóztatták le a hamisító egyik büntársát, melyről a következő értesítést vettük:

A csendőrség elfogott egy szentesi gazdát, a kiről bebizonysodott, hogy Takács Zoltán pénzhamisító bandájának volt egyik tevékeny tagja. Állandóan összeköttetésben állott ugy Takácsossal, mint a pénzhamisító banda másik fejével: Oravetz János földbirtokossal.

Takács Zoltán elfogatása óta a fővárosi államrendőrség állandóan nyomozott a pénzhamisító banda tagjai után. A bűnügy számai Csongrádmegyébe is levezettek, miért is az államrendőrség felhívta a csendőrséget, hogy a nyomozásban legyen segélyére.

A szegedi csendőrszárny-parancsnokság napok óta nyomoz nagy erélyvel a megyében s a vizsgálat meglepő eredménnyel végződött. Csakhamar megtudta a csendőrszárny-parancsnokság, hogy van Szentesen egy Halász Sz. Ferencz nevű

gazdálkodó, aki állandó összeköttetésben állott Takács Zoltán dr.-ral, ugyszintén Oravetz János földbirtokossal.

A csendőrség tovább kutatott ezen a nyomon s megtudta azt is, hogy a gyanuba vett embernél többször láttak százás bankjegyet. Akadt Szentesen egy ember, a ki bejelentette a csendőrségen, hogy Halász Sz. Ferencz neki megvételre kínált több darab hamis százás bankjegyet.

Ma végre megtörtént a pénzhamisító letartóztatása is.

Pap Sándor csendőrőrmester és Tóth László csendőr meglepték a pénzhamisítót és letartóztatták. A csendőrök átkutatták az elfogott ember házáat s ott több darab hamis százás bankjegyre akadtak, a melyekről kiderült, hogy Takács dr. hamisítványaiából valók.

Szigoru vallatás alá vették az elfogott embert, a ki töredelmesen beismerte, hogy állandó összeköttetésben állott a pénzhamisító bandával s őt bízták meg a hamisítványok forgalomba hozatásával. Bevallotta azt is, hogy nagy összegű hamis pénz volt még napokkal ezelőtt is a hirtokában, de azokat megsemmisítette, mivel attól tartott, hogy azok árulójává válnak.

A pénzhamisítót a csendőrök meglánczolva szállították Budapestre s átadták a kir. törvényszék vizsgálóbírójának.

A nyomozást a csendőrség folytatja s remélik, hogy hamarosan kézrekerítik Takács Zoltán dr.-nak Csongrádmegyében tartózkodó többi büntársait is.

HIREK.

— Tiltakozó gyűlés a budapesti „Egyetemi Kör” ellen. Olvasóközönségünknek is bizonyára élénk emlékezetében van még az a felekezeti színezetű, politikai irányzatú viselkedés, melyet a budapesti egyetemi ifjuság egyrésze tanusított a múlt héten lefolyt választásoknál, midőn teljesen reakcionárius irányban, a klerikalizmus s a néppárt zászlója alá szegődve, botokkal, ököllel s véres verekedéssel nyomott el mindenkit, ki csak nem volt vele egy nézetben. Az ország közvéleményét napokig, sőt hetekig érzékenyen érintette és foglalkoztatta a pesti ifjuság szomorú ügye és sokan már-már az egész magyar ifjuságra nézve vontak le keserű következtetéseket, mint a mely egyre gyorsabban és szédületesebben rohan lefelé a felekezeti gyűlölködés és testvértelenség lejtőjén.

Ebben az ügyben, mint örömmel értesülünk, a debreczeni akadémia ifjusága f. hó 28-án d. u. 6 órakor a IV. sz. tanteremben tiltakozó nagygyűlést fog tartani, melyen kimondják, hogy a mennyiben a bpesti Egyetemi Kör önmagát az egész magyar ifjuság legfőbb együletének és képviselőjének szokta tekinteni, ezt a debreczeni akadémia részéről kifogásolják, a pesti dekadens irány követőivel magokat nem azonosítják, sőt azt egyenesen elítélik és kárhoztatják, mint a magyar ifjuság jó hírnevének teljes eljátszására vezető utat s egyuttal hasonszellemű gyűlés tartására és rokon határozat kimondására átiratban felhívják a kolozsvári egyetem s a többi akadémia, szóval az egész vidék ifjuságát.

A gyűlésen különben, mely elé nagy érdeklődéssel nézünk s melyre az engedélyt dr. Bartha Béla akadémiai igazgató már

megadta, Csighy Andor főiskolai szenior fog elnökölni, az indítvány beterjesztője s az ügy előadója pedig Kun Béla lesz.

— Az ev. ref. egyháztagok figyelmébe. A folyó 1900. év végén, december 27. napján az egyházi törvény 24. § a értelmében az ev. ref. egyház főgondnokának, a presbyterium negyedrésznének, az egyházközségi tagok negyedrésznének újra választása lesz. E választás alkalmával szavazati jogával élhet egyházunknak „minden önálló, apai vagy gyámi hatalom alatt nem lévő, — habár az apával közös háztartásban élő, de egyházi közterhet viselő, 24 évet betöltött vagy nagykorúsított férfitagja, valamint özvegy, vagy férjetlen nő, továbbá vegyes házasságban élő ev. ref. hitű nők is, kik az előző évekről rendes egyházi- és közalapi tartozásaikat a választást egy hónappal előzőleg lerótták, ha az egyházi hatóság által egyházi vétség miatt fegyelmi uton szavazati joguk elvesztésével büntetve nincsenek.” (195. §.) A presbyterium tehát új intézkedést, hogy a vglasztott egyháztagok névjegyzéke ez évi november 30-án d. u. 5 óraig elkészíttessék és ebbe mindazok az egyháztagok bevétesse, kik 1899. évi december 31-ig fennállott egyházi adó és közalapi tartozásaikat ez évi november 27-ig lefizetik vagy már lefizették és akik erre az évre vétettek fel adózó egyháztagokul. Miről ev. ref. egyházunk tagjai azzal a megjegyzéssel értesíttetnek, hogy a választók névjegyzéke ez évi decz. 1—10. napjain az egyházi számvevő hivatalos helyiségében közzszemlére ki lesz téve, hol azt bárki megtekintheti s ellene ez idő alatt akár szóbelileg, akár írásban felszólamlással élhet. Az elnökség.

— Bécsi nagyiparosok Debreczenben.

Jeleztük már, hogy mintegy 18 bécsi gyáros s nagyiparos, kiknek itt évek óta üzleti összeköttetések vannak a sertéskereskedőkkel s a gazdálkodókkal — érkezik Debreczenbe. A bécsiek — kik a debreczeni gazdálkodók s a város vendégei lesznek — ma este a gyorsvonattal érkeznek Debreczenbe s két napig maradnak itt.

— Katonaorvosi stipendiumok. Mint a hadügyminiszteriumnak egy rendelete újra jelenti, azok az orvosnövendékek, a kik kötelezik magukat, hogy hat évig mint hivatalos katonatorvosok fognak a hadseregben szolgálni, az 1900—1901-iki téli félév kezdetével, már az első tanévben megkapják a hadügyminiszterium által adományozott stipendiumokat. A stipendium az első félévtől az első szigorlat letételéig évi 480 koronát, az első szigorlat letétele után évi 720 koronát és a 9 ik félévtől kezdve a doktori képesítés elnyeréséig évi 1008 koronát tesz ki.

— Régi tanulóársak találkozása.

Negyvenkét évvel ezelőtt, 1858-ban a debreczeni főiskolában 37 tanuló érettségizett. A régi tanulóársak nevében most Géresi Kálmán, Tar Gyula, Meleg Gyula, Vay Péter és Balogh Imre felhívást tesznek közé, melyben felszólítják a régi tanulóársakat, hogy most, 42 évvel szétszóródásuk után, f. évi október hó 27-én találkozzanak Debreczenben a „Bika” éttermében. A régi tanulóársak közül 15 meghalt, 22 van csak életben, de ezek közül is többnek a holléte ismeretlen.

— Megégett halott. Tegnapelőtt kísérték utolsó útjára Miklovicz József vadászterelői ev. ref. lelkész. A temetési szertartást Szabolcska Mihály temesvári lelkész végezte, a ki költői lendületű bucsuztatójával könyekre fakasztotta a gyászoló gyülekezetet. A halottat aztán a temesvári józsefvárosi indóházhoz kísérte majdnem az egész község lakossága gyászénekszó mellett, hogy H.-M.-Vásárhelyen elhantolják. Vadászterelő község lakossága között a múlt éjjel óta nem kis pánik uralkodik. A boldogult lelkész koporsója ugyanis kigyuladt és a szemfedő, valamint a halott haja megégett. A virasztásra vállalkozó két asszony közül az egyik

éjjel után hazatért, a másik asszony nem akarván ott hagyni a halottat, ott maradt. Nemsokára álmot nehezdedett rá. A koporsó mellett egyik gyertya e közben annyira leégett, hogy lángja a szemfödőbe, majd a halott hajába kapott. A virrasztó asszony csak akkor ébredt föl, mikor a lángok már a ruhájába kaptak és az égési sebektől fájdalmat érzett. Szerencsére a szomszédos szobában levő rokonok hamarosan elfojtották a tüzet s így különösebb baj nem esett a halotton. — A községben most egyre erősebb folyik a szó, természetesen babonajelzősokkal.

— **A debreczeni joghallgatók fő egyesülete**, a „Joghallgatók segítő egyesülete“, melynek elnöke adandó alkalommal az egész jogászi ifjúságot képviselni szokta, ma délután 6 órakor tartja alakuló gyűlését. Mint értesülünk, elnökök ismét Kun Bélát fogják egyhangulag megválasztani, kinek működésétől ez évben is sok jót és üdvöset várnak.

— **Papp Béla válópöre.** Mikor Papp Bélát a testvérgyilkosság vádja miatt letartóztatták, neje, született Nagy Klementin tudvalevőleg válópöri indított férje ellen a szatmári törvényszék előtt. Kérvényében a házassági kötelek súlyos megsértését adta okul. Mikor aztán a szatmári esküdtbíró, az esküdtek igazmondása alapján kötél által való halálra ítélte a gyilkos szalkszentmártoni földesurat, a szerencsétlen asszony a házasságról szóló törvény 79. szakasza alapján kérte a válás kimondását, mert férjét öt évnél súlyosabb büntetéssel, ebben az esetben halállal sújtották. A szatmári törvényszék ezen az alapon csakugyan ki is mondta a válást közöttük, amit megerősített a debreczeni tábla is. A kuria harmadik polgári tanácsa Vavrik Antal tanácselnök elnöklésével tegnap tárgyalta a testvérgyilkos földesur válópörét és Zsembery Kálmán bíró előadása alapján végérvényesen kimondta a házassági viszonyok megszüntetését.

— **Törvényjavaslat a közszállításokról.** A kereskedelmi miniszteriumban a napokban befejezik a közszállítások rendezéséről szóló új törvényjavaslat tervezetét. A törvénytervezet elkészítése után azonnal megtartják a szakértekezletet, a melyen beható vita alá veszik az új törvény intézkedéseit, azután megküldik véleményadás végett az összes szaktestületeknek is.

— **A vivő-sport Debreczenben.** Közledek az ősz, a vivő-sport éledni kezd városunkban. Sz. Benedek Sándor vivőmester ismét visszatért Debreczenbe s Kossuth-u. 3. sz. házban a II. emeleten rendezte be tágas és kényelmes vivő-termet. A vivőtanfolyamra a beiratkozások már most folynak a főiskolában, a jogakadémián s a vivőmester Kossuth-u. vivőtermében.

— **Betörés Földesen.** Földesen a múlt éjjel nagyobb rablás történt. Márton Zsigmond jómódu gazda lakásának ablakán ismeretlen tettesek behatoltak s a tiszta szobából az összes elvihető ág- és ruhaneműket elvitték. Ezenkívül az asztalókból is kivettek tizenöt forint készpénzt. A betörők innen Kovács Mihályhoz mentek, de ott észrevétettek s a zajra megugrottak. A gyanús sátoros cigányok ellen irányul, kik a napokban négy szekérrel telepedtek le a falu alatt. A betörésről különben értesített a tetőtleni csendőrség.

— **A miniszter és a borvizsgálatok.** A borhamisításról szóló új törvény sok tekintetben terhes kötelezéseket ró a hatóságokra. Ugyanis sok esetben még alapos gyanu esetén is, feljelentés nélkül nem igen merték a borhamisítás ügyében az eljárást megindítani. — Attól tartottak, hogy felmentő ítélet esetében a borvizsgálat költségeit a hatóságoknak kell fedezni. — Mint Budapestről írják lapunknak, Széll Kálmán belügyminiszter e napokban értesítette az összes törvényhatóságokat, hogy felmentés esetén a borvizsgálati költségek a földmivélsügyi tárczát terhelik, de a hatóságok tartoznak az ily vizsgálatokról

a jövőben a belügyminiszternek jelentést tenni.

— **A csillagbörtön villámhárítói.** Az igazságügyi kormány gondja kiterjed a rabok biztonságára, még a villámtól is féltvén őket. Örököndnek feleltük s óvják minden veszedelemtől s nehogy égiháboru alkalmával essék bennök a baj, villámhárítóval rakatják meg a szegedi csillagbörtön tetőzetét. Már az elmúlt évben szaporították a börtön tetőjén a villámhárítókat s most ismét 19 villámhárítót helyeztek el az emeletes üveges tetőzetű épületen. Az államfogyokra is gondolt a miniszter s a Vasasszentpéter utcai állami épületre két villámhárítót erősítettek föl. Az 5000 korona értékű munkálatokat Kellner Márton szegedi villamos-felszerelőnek adta ki vállalatba az igazságügyi miniszter.

— **A miniszter és a szobalányok.** Magyarország vikéki városainak vendégfogadóiban hosszú esztendőök óta erkölestelen élet folyt, az ugynevezett szobalányok révén, akik megdöbbenően szemérmetlenül viselték magukat. Akárhány vendégfogadó volt és van ma is, a mely a szerelem bűnbarlangjainak nivójára süllyedt. — Sok helyen nem a fogadós fizetett a szobalányoknak, hanem azok fizettek évi díjat, hogy a hotelban garázdálkodhassanak. Hogy pedig ez megtörténhetett, annak okai részben a városok is voltak, a melyek megengedték, hogy rendőri felügyelet alatt álló leányok mint alkalmazottak szerepelhessenek. Főszólalás e botrányos állapotok miatt vajmi sokszor történt, de eredményről csak ma szólhatunk. A belügyminiszter — mint a „Rendőri Lapok“ írja — kimondotta, hogy máttól kezdve a vendégfogadóknak, vendéglőkben, kávéházakban s más ily helyeken csakis tisztességes nőket szabad alkalmazni s hogy az eddigi szabadszerelemnek vége legyen.

— **Lelkészek a gazdasági haladásért.** Ungvárról jelentik, hogy Darányi földmivélsügyi miniszter megbizta Nitsmann Jenő gazdasági szaktanárt, hogy az ottani gör. katolikus szemináriumban a gazdaságtant adja elő. Sárospatakon a ref. teológián Abonyi Károly, Eperjesen Szemere Márton, Szamosújvárott pedig a papnevelőben Zehrentheil Frigyes szaktanárok látják el az oktatást, melynek az a célja, hogy a leendő lelkészek működésük helyén a jövőben a gazdasági haladás előharcosai legyenek.

— **Rendelet a minisztertől.** Több éve már annak, hogy a belügyminiszter eltiltotta nyilvános helyeken a szeszes italok árusítását, a mi igen üdvös intézkedés volt, mert — mint a fölmerült számos panaszok igazolták — sok helyen az amugy is elázott vendéget még jobban leitatták és kifosztották. A baj azonban az, hogy ezt a rendeletet némely helyeken már elfelejtették. Azt hiszik, hogy megszűnt érvényben lenni s így igen időszerű volt a miniszternek most érkezett beirata, melyben föl hívja a hatóságot, hogy erélyesen és kiméltlenül járjon el a rendelet végrehajtása érdekében. A leiratnak most már fölfrissült erővel fog ismét érvényt szerezni a rendőrség.

— **Köszönetnyilvánítás.** Feledhetetlen drága jó nőm, pótolhatatlan anyánk elhalálozásánál nyilvánult azon őszinte részvétért, melylyel a helybeli fillérogylet, intézetek, a helybeli cipéztársulat, kedves ismerőseink és barátaink, végtisztességtétele alkalmával szíves megjelenésükkel fájdalmainkat enyhíteni igyekeztek, fogadják tőlünk ez uton is elismerésünk és hálánk legőszintébb nyilvánítását. Roth János és családja.

— **A revolver feltalálója.** A revolver feltalálóját Colt Sámuelnek hívták, született 1814-ben, 14 éves korában megszökött hazulról és mint hajós Kalkuttába indult, ebben az utjában találta fel a revolvért, melynek famintáját még most is őrzik. 1835-ben kapott szabadalmat a revolverére. Első gyárát 300,000 dollárból Pattersonban, New-

Jersey államban alapította, de 1842-ben megbukott. 1847-ben gyárát újból megnyitotta és a mexikói háború alatt az Egyesült Államok részére 1000 revolvért szállított. Ebben a háborúban használták először a revolvért rendes fegyverül.

Képes levelező-lapok legújabb és legnagyobb viláshírű csúszka a Csokonai-papírkereskedésben kaphatók.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

A perzsa sah nálunk.

Budapest, szept. 26. A sah tegnap csak éjjelkor aludt el az Arisztón hangjainál. Ma fogadta Széll Kálmán miniszterelnököt, ki a nagy rendjellel jelent meg s negyedóráig ott volt.

Ma kiosztották a rendjeleket. A Nap- és Oroszlán-rend első osztályát kapták Fejérváry, Hegedüs, Lukács, Plósz, Wlassics, Cseh, Széchenyi miniszterek és Tarkovics államtitkár. Ezenkívül még sok rendjelt osztottak ki.

Az abruzzói herezeg expedíciója.

Krisztiania, szept. 26. A bíróság kihallgatta Cavalli doktort az abruzzói herezeg expedíciójának ügyében. Cavalli azt hiszi, hogy szerencsétlenül jártak. További segély-expedíciót nem küldenek.

A kínai háború.

— Legújabb táviratok. —

London, szeptember 26. A kínai özvegy császárné nevében Tuan herezeg titkos ediktumot bocsátott ki, melyben közli, hogy a császári udvar elhatározta a háború folytatását mindenáron. Minden hivatalnok, ki a mandátukat nem támogatja, lefejeztetik és családjuk kiirtatik.

London, szept. 26. Waldersee megérkezését ma várják Takuba. Hirszerint azonnal ultimatumot fog átadni, követelve Tuan herezeg és négy társa rögtöni kiadását, mit ha nem teljesítenek, azonnal megtörténik a hadüzenet. Franciaország támogatja az eljárást, Oroszország az északi vasutat átengedte Németországnak.

Tövis a szivben.

— Miért szorítja úgy az az ember a mellet? — kérdém az orvost, amint végig mentünk a „csöndesek“ termén.

— Azt hiszi, egy hogy bogáncsvirág van a szivében.

— És hogy jutott belé?

— Bolond história. Ha nem unja, elmondom.

Mikor még nem volt lisztes a feje, ráncos a bőre ennek a magas, csontos embernek, azok közé a sokreményű fiúk közé tartozott, kiket szerelmeseinek neveznek. Csupa kódély, csupa sziv és érzés volt — valóságos gyerek — majdnem leány. Azt mondják, mindig is ezekkel érezte jól magát, a férfiakat parasztoznak, durváknak tartotta, kik csak port hintenek a világ szemébe, ha udvariasok. Kerülte őket. Hanem a nőket kereste és szeretett köz-

tük sokat. De csak addig, míg meg nem ismerte Johanna grófnét.

A nagy, sugárfenyős parkban találkoztak először. . . és aztán igen sokszor. Együtt jártak be az utakat kettecskén, csak néha jött harmadiknak a nagyfejű Gyuri gróf, hogy szája szélén eregessé gunyos észrevételeit, impertinens megjegyzéseit, amikről azt hitte, hogy elkerülhetetlen kellékei az őszinteségnek. Társaságbeli embernek pedig jól áll az efféle. Imádják érte az asszonyok, mert azt hiszik, hogy megingathatlan.

Johanna grófné nem szeretett vele beszélni, félt a sértegetésétől, s ezért ha hármában sétáltak is, a György ur társalgását nem vették igénybe. A comtesse különben sokkal háládatosabb mesterségnek is tartotta a másikkal foglalkozni, ki úgy leste ajkáról a szót, szeme pillantását, el akarta találni még a gondolatát is.

A grófné szeme pedig soha sem került ezezt, de összevillant vele, s ebben a pillanatban a két fekete golyó megcsillant vörösre, mint mikor a villanylámpa fekete szemén az első fényszikra végig fut. Ez a szegény fiu pedig felmelegedett a hideg fénynél. Azt hitte, hogy Johann comtesse azért mosolyog neki, azért néz oly ábrándosan a szemébe, azért szoritja kezét oly melegen, mert szereti őt.

Szegény fiu! — A másikat akarta elhódítani — azt a fajankót.

Amint a fenyők közt kiérték a tisztásra, letérdelt a leány a gyepre, szedni az eper pirossá lett levelét, az arany-ihar ötujjas, fehéres-sárga foltos lombja lehullott gallyát, leszakítani a sápadt, hosszunyaku őszi kikerics rózsaszín nyílását, aztán szalmavirágot, rezgő füvet és bogácsot kötött össze.

A bogácsos tövis megiszurta a fehér ujját, s fekete vér serkent utána.

Eldobta a szurós virágot. Az a fiu felvette s oda akasztotta a gomblyukába. A grófné meglátta. Megfogta kezét s a szemébe nézett és suttogva kérdezte: Meglátja?

— Örökre.

Johanna lesütötte a fejét, zsebkendőjét a szájához tartotta s úgy szólt aztán, szinte magában: Elveszti? . . . Eldobja?

— Soha — szólt a fiu s ő szoritotta meg a leány kezét, úgy tértek vissza a kőrisek alá a villába.

Másnap elváltak. Ennek a fiunak pedig a Johanna grófné képe volt a szívében, s a bogácsos gomblyukában. Egyszer aztán olvasta a Johanna grófné eljegyzését — a nagyfejű Gyurka gróffal.

És úgy szurta valami a szívét erre a hirre, ezer apró tövissel oda kapott a gomblyukához, hogy eldobja a bogácsot. Már nem volt ott — elvesztette.

Azt hitte, a szívébe esett, az szurja olyan nagyon. Most attól fél, hogy onnan is elvesziti.

Marquis.

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, szept. 26.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza uj. veres minőség	77 . . .	6.75 — 6.80
" " " " " "	78 . . .	6.80 — 6.90
" " " " " "	79 . . .	6.85 — 6.95
" " " " " "	80 . . .	6.95 — 7.05
" sárga " " " "	78 . . .	6.75 — 6.85
" " " " " "	79 . . .	6.80 — 6.90
" " " " " "	80 . . .	6.90 — 6.—
Rozs uj " " " "	71/72 . . .	6.15 — 6.25
" " " " " "	73/74 . . .	6.25 — 6.35
Árpa " " " " " "	5.35 — 5.45
" (jobb) " " " "	5.75 — 5.95
Zab " " " " " "	5.20 — 5.40
Tengeri " " " " " "	6.40 — 6.50

TÖRVÉNYSZÉK.

Testvér a testvér ellen.

Debreczen, szeptember 26.

Szomoru, áldatlan családi viszálykodás utókövetkezményeiről hullott le ma a lepel az esküdtbíró előtt.

Képzeljünk egy családot, melynek a feje törvényes hitvesétől elválk s később ismét magához veszi, hogy vadházasságban éljenek együtt.

A házasságból persze gyermekek származnak, a kik közül az idősebb viszi a kormányzó tisztelet a háznál, mert szüapa ritkán van otthon s ha hazatér, rendszerint itas állapotban van, a mikor felesége ellen támad és csinálja a családi háborúságot.

Igy volt ez Harangi Bálint házánál. A nagyobb testvér, Lajos, gyakorolta ott a fő hatalmat s hogy mily mértékben, mily szigorúsággal, szomoru tanubizonysága testvére, János, ki ma haláltokozó súlyos testi sértés büntetése miatt állott az esküdtbíró előtt.

A különben rokonszenves megjelenésű, izmos testű vádolt nagyot hall, a melle össze van törve s egész életére nyomoréknak vallja magát. És ezt a testi nyomorúságot a tulajdon testvérbátyjának köszönheti, a ki embertelen módon verte, ütötte, rugdosta, csak azért, mert az ő kezében volt a parancsnoki pálcza.

Az ez évi február hó 4-én történt, hogy Elek (Harangi) János valahol elmulatott s nagyon is részeg állapotban került a szülei házhoz. Részeg fővel le találta verni édesanyjának a komótra helyezett csuprait, a miért aztán az édesanyja sirva fakadt.

Igy találta katonasorban levő fia, a ki a kaszárnyából tért haza. Dühre lobbant, mikor az esetet meghalotta s fenyegetve mondta:

— Majd megtanítom én azt a piszkos kölyköt.

Délután hazaérkezett, a hazulról ismét elment János s betért Aszódi Jakab házához, ki egy udvarban lakott velük. Ott megvacsorált s azután azt mondta, hogy kimegy aludni a temetőbe, mert fél a bátyjától.

Aszódi azt tanácsolta neki, hogy inkább az istállóban feküdjék le, mert hideg van és meghűtheti magát. A legény rá lett az ajánlatra s megindultak Aszódival az istálló felé. De a bátyja meglátta az ablakon át s kiment utána és elparancsolta.

Odabent aztán nekiállt s többször arculverte, majd széket kapott fel, hogy agyonüti vele. Ekkor a vérig ingerelt legény felkapott a komótról egy csuprot s hozzá hajította bátyjához, kit a csupor homlokán találta.

A hevesvérű katona még azon éjen rosszul lett és február 13-án a kórházban meghalt.

Mínt hogy pedig a legénynek azelőtt semmi baja nem volt s az ütés után folyvást fejfájásban szenvedett, bekövetkezett halálának valószínűleg az öcsese ütése lehetett az okozója.

A ma tartott esküdtzéki tárgyaláson a vádolt legény elbeszélte a szomoru esetet. Nem emlékezik semmire, mert nagyon részeg volt. Hogy mit tett otthon, azt is csak a más beszédje után tudja.

A tanuk egyezően vallják, hogy Elek Lajos az eset idején többször megfenyegette öcsesét, pofouverte úgy, hogy a vére is elindult; majd széket emelt rá s a vádolt akkor dobta hozzá a csuprot.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Vért vértért.** Az északamerikai Missouri állam Farley városában három emberéletet oltott ki dr. Storley Harrington. Harrington összeczivódott nejevel, ki erre távo-

zott a háztól és reggelre sem került haza. Az orvos, ki már több nap óta ivott, először a felesége nagybátyjához, John Wallace gazdag farmerhoz kocszott s ott kereste nejét; Wallace nem tudott felvilágosítást adni, mire az orvos, ki a kocsin tizenkétéves leányát is magával vitte, agyonlötte Wallacet. Azzal megint kocsi utat kis leányával — ki így a tragédia minden jelenetének szemtanuja tett — és anyósához, Wallace Vilmosnéhoz hajtatott. Ez sem tudta megmondani, hol az asszony, mire az orvos agyonlötte anyósát is. Azután Leavenworthba hajtott, ott töltényeket vásárolt s visszatérve Farleybe, bement egy üzletbe és a segédétől három dollárt kért kölcsön; mikor ez megtagadta kérését, revolvert rántott és ezzel kényszerítette a segédet a pénz átadására. Bár egy tucat ember volt az üzletben, egyik sem lépett közbe. Mikor Harrington az ajtón megint az utcára lépett, szemközt találkozott magával Dillingham sheriffel, ki segédeivel az orvos üldözésére indult volt. Harrington abban a pillanatban fölemelte revolverét és föbelötte a sherifet; a sherif, halva rogyott össze. A most már háromszoros gyilkos futásnak eredt, de a megölt sherif fia jól célzott lövéssel leterítette. Harrington pár perc múlva megszűnt élni.

* **Elintézve.** Ezredes: Hadnagy ur, önt bevádolták nálam az adósságaiért. Rendezze a dolgát s négy hét múlva tegyen jelentést nekem, minő lépéseket tett ez ügyben.

Hadnagy (négy hét múlva): Ezredes ur, már rendeztem az adósságomat. Vettem egy osztálysorsjegyet.

* **Emlékmű egy bernhardi kutyanak.** A St. Bernhard-hegyen a napokban állították fel „Barry” bernhardi kutya emlékkövét. A nevezetes kutya tíz év alatt nem kevesebb, mint negyven ember életét mentette meg, kik a Bernhard hegy jégmezőin eltévedtek. Legvittebb tette volt a következő: Barangolása közben egy tíz éves gyermeket végzetes álomba merülve talált a hóban. Az okos kutya felfogta a helyzet veszélyességét és először lehetőleg melegítette fel a már megmerevült gyermeket, kit ezzel ismét felébresztett halálos álmából. Ezután a gyermek mellé feküdt és saját hátára édesgette védenczét. A gyermek megértette a kutya kivánságát és hátára ült. Barry ekkor a kolostorba vitte a gyermeket, ki ekképpen megmenekült a megfagyástól. A páratlan kutya halálát egy idegen féltékesége okozta, ki megijedt a feléje közeledő „Barry”-től és azt agyonlötte. E két jelenet van az emlékkövön megörökítve. Az egyik úgy ábrázolja, a hogy a gyermeket viszi a hátán, alatta ezzel a felirattal: „A hősiesség” „Barry” negyven ember életét mentette meg, míg a negyvenegyedik őt fosztotta meg életétől.

* **Jó vigasz.** — Látja, Ella, maga csak itt a hegyek között fogadja el az udvarlásomat.

— Hát tehetek én arról, ha itt magán kívül alig akad más fiatal ember!

* **A kölni dóm foglyai.** A kölni domban különös kalandja volt egy háromtagú külföldi társaságnak, mely a templomot megtekintette. Épen a harangtoronyban jártak, mikor észrevették, hogy az ajtót rájuk zárták és a toronyból le nem mehetnek. Hiába integettek zsebkendővel a járőkelőknek, senki sem vette észre őket. Több órai hiábavaló várakozás után a társaság egyik tagja kivált egy körtét, ezédulát dugott bele, melyen elmondta a helyzetet s a körtét a magasságból ledobta a dóm-térre. Ennek meg is volt az eredménye. Egy kocsis észrevette a bombaként szétpattanó körtét, fölvetta a földről a ezédulát és közölte tartalmát a közel állomásozó rendőrrel. A foglyok csakhamar kiszabadultak.

* **Alibi.** Felügyelő (a vasárnapi iskolában): Ki vezette Izrael gyermekeit Kánaánba? Fog erre valaki a kicsinyek közül megfelelni?

Semmi válasz.

Felügyelő (kissé szigoruan): Nem tudja senki sem megmondani? Te ott, a második

padban a sarkon, mond meg — ki vezette az Izrael gyermekeit Kánaánba?

Kis fia (megijedve): Nem én voltam. Mi — mi csak mult héten költöztünk ide.

* **A milói Vénus.** A párisi „Academie des inscriptions“ legutóbbi ülésén Héron de Villefosse azt jelentette, hogy a Louvre-muzeumban most találtak egy márványalapzatot Theodoridas, Lasistratos fia nevével, melyet a híres milói Vénussal együtt találtak Milóban. Ez az alapzat eddig csak egy tengerésziszt skizze által volt ismeretes, a ki egy milói parasztnál fedezte ezt fel. Különös érdeklődéssel bírt az, hogy azok közül a hermák közül, melyeket a milói Vénussal együtt találtak, egy épen beleillett a márványalapzat egy üregébe. Ez által természetesen Furtwängler állítása, hogy a milói Vénus Krisztus előtt 100 évvel készült, magától dől meg, sőt megerősíti ez azt a nézetet, hogy a milói Vénus a milói Neptunnal együtt Krisztus előtt 380 körül készült. Ezt a Neptunt ugyanaz a Theodoridas készítette, a ki a márványalapzatot. Reinach azt hiszi, hogy Vénus és Neptun szobrai együtt állították fel s egy műteremből kerültek ki.

Csuz és kimerülés.

A leginkább elterjedt betegségek egyike a csuz. Különbözőképpen jelentkezik: majd heveny, majd idült, vagy az egész testet támadja meg, vagy pedig csak egyik részét. Előidézője gyakran a hideg-lelés. Sokszor komoly bajt idéz elő a fejben, a vérkeringést előmozdító, vagy a légző szervekben és végtére mindennemű munka elvégzését lehetetlenné teszi. Ez az esete André Barry urnak, Waller ügyvéd főhivatalnokának Bourgneufban (Creuse, Franciaország). A Le Chercheur de Bourgneuf című újság egyik munkatársa kikérdezte az esete felől és a következőket hallotta:

Nagyon rossz volt az egészségem, lehangolt voltam, szomorú és nem volt kedvem a munkához. Bizonyos idő óta balfülemben különös zugást éreztem, mintha csak vonat közeledését hallottam volna, egészen süket voltam és ezzel egy időben kiállhatatlan fájalmat éreztem a balkaromban. Aludni nem tudtam és egyre azon aggódtam, hogy elveszítem állásomat. Ötvennyolcz éves koromban már nem reméltem gyógyulást. Egy nap né az iroda postájában fizetést találtam, mely a Pink-pilulák által elért sok gyógyulásról szólt, elmondva, hogy sok hozzám hasonló beteget meggyógyítottak. Nem sokáig haboztam és jól is tettem, mert ma már egészen egészséges vagyok. Összesen hat dobozt használtam, de a csuz a kezemből már az első doboz használata után eltűnt, a zugás egészen elhagyott, boldog vagyok, jó kedvű és minden fáradság nélkül dolgozom.

A csuz, bár gyakran a hideg vagy a nedveség idézi elő, a rossz vértől is eredhet és így az ebből eredő betegségeket ugyanugy gyógyítják, mint az eredeti bajt. A gátbajt, közeli rokona a csuznak, a köszvény, vérszegénységet, skrofulát, a gyermekek rossz kifejlődését, mind meggyógyítják a Pink-pilulák.

A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a leg több gyógyszerárban. Egy doboz ára 3 Korona 50 fillér és hat doboz 18 Korona. Magyarországi főraktár **Török József** gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

REGÉNY.

A „Világ Szive“.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: **Krampera János.**

(Folytatás.)

99.

VIII. FEJEZET.

A Szív-Rend főtanácsa.

Mikor Tikal eltávozott, szóltanul ülve maradtam, mert bár kényyszerű szükségnek tartam is, hogy éltünk megőrzéséről s Maya szerelmének révbejutásáról gondoskodjunk, a kétszínű szerep sehogy sem volt inyemre s nem tudtam csak úgy könnyedén beszélni róla. A sennor azonban már másképpen fogta fel a dolgot.

— Remélem — mondá, — hogy az a vén róka Mattai nem bánta meg idő előtt tettet, sem pedig Tikaltól nem vesztegetteté meg magát, hogy valami más jóslatot tegyen a szimbolum mélyedésébe, mert akkor teged, Maya szavadon fognak s ügyeink még rosszabb dűlőre jutnak, mint eddig voltak.

— Nem tartom valószínűnek, — felelé

gondolkozva a lány s hirtelen szenvedélyes kitöréssel így folytatá:

— De mondjad csak Ignatio, miért nézel rám oly szemrehányó tekintettel? Nem, mégis, ne felelj, ugyis tudom, miért. Képmutató csalónak tartasz és így gondolkozol magadban: Ime, ilyen egy nőnek becsülete! Így gondolkozni minden asszonyi állat a kísértésnek órájában! Ignatio, minden udvariasságod mellett is, tudom, hogy gyűlölsz és megvetsz minket, asszonyokat, nálatok férfiaknál alantasabb teremtményeknek tartasz minket, a kik csak kölöncz vagyunk erőtlőkön és verem lábatak előtt.

Nos, ha így van, ilyenekül tétetünk s vajjon szembeszálhatunk-e azzal, ki minket alkotott? Egyébiránt sok tekintetben nagyobbak vagyunk ti nálatok férfiaknál, bár ti tetszelegtek azzal, hogy derekabbaknak tartjátok magatokat. Ti nem merésztétek volna megtenni szerelmetekért, a mit én merésztetem; ti nem hívtátok volna ki halálra bosszura népeteknek istenét, nem vágátok volna arezon véreteknek sugallatát és ifjúságotoknak tanításait. Nem, ti tétlenül ültetek volna s kezeteiket tördelve nézitek vala el, hogyan pusztul el szemetek előtt szerelmesetek, azután pedig az ég felé fordítottátok volna szemeteiket s úgy fohászoktok fel: Ugy sem segíthetünk volna rajta, ugy legyen hát, a mint elvégeztetett, én legalább tiszta vagyok az Égnek szemében.

Legyen hát, én, Maya, más fából vagyok faragva, én megítem mindezt s nem busulok érte, bármint nézel is rám szemrehányó tekintetteddel. Miért is busulnék? Nem-e mindenem nékem az én szerelmem s szegény az, hogy így van? Nem hiszek már ebben az ismeretlen istenben, miért félnek hát megsérteni őt? Nem akarom, hogy halálra jusson szerelmemem, én pedig halálánál is rosszabbra. Azzal pedig hogyan ártanék népemnek, ha olyan férfit választok férjemnek, a ki nemesebb bárkinél is közülök?

Ne tegyél tehát szemrehányásokat nekem örökös hallgatásoddal, inkább mutass egy kis részvétet irántam, mert bizony mondom neked, hogy megpróbáltatásokkal teljes az ut, mely előttem áll s érzem, hogy folyton sarkamban csaholnak a bosszuállásnak kutyái. Hadd tépjenek le engem, ha már meg kell lenni, de ne téged, szerelmemem, oh! csak ne téged!

Felindulása hirtelen lelohadt s a sennor karjába borulva, keservesen sirni kezdett.

A következő napon a szolgák, kik ételünket szokták volt behozni, mindenikünk részére tiszta öltönyt is hoztak, illatosat és bámulatosan szép munkájut. Maya ruhája azonkívül királyi származását hirdető jelvényekkel is fel volt díszítve. Még az est beálta előtt felöltözködtünk és vártuk a történetendőköt. Egyik óra a másik után mult, míg végre a rézkapuk felnyitottak s egy csoport főnemes és őrség állott elénk azzal, hogy a szanktuáriumba fognak vezetni minket. Mi azt feleltük rá, hogy alig lehetne valami ennél inkább tetszésünkre, mert már meguntuk a sötétben patkányok módjára való életet. Pár percz múlva utban voltunk a pyramis csuca felé.

Felérkeztünk, megpillantottuk a csillagokat fejünk felett, éreztük a szellő fuvallatát arezunkon és mondhatom, soha nagyobb élvezettel nem néztem a csillagokra, sem pedig az éji levegő edesebbnek nem tetszett előttem.

A lépcsőzet aljánál jobbra fordultunk s nemsokára egy gyönyörűen faragott kettős rézajtóhoz értünk, mely épen közepén volt a pyramis nyugati oldalának. Egy csapat katoná őrizte a bejárást, mikor odaértünk, üdvözöltek és bebocsátottak. Az ajtón túl börtönünkhöz hasonló nagy terem terült el, lámpák égtek ebben is, két hosszoldalán ajtók vezettek a szolgálattevő tiszték hálószobáiba. A terem küszöbén tiszta fehérbe öltözött papokkal találkoztunk s eddigi kísértőnk is ezeknek őrizetére biztat bennünket. A papoktól közrefogva, kik jártukban folyton dudogtattak, áthaladtunk a termen s

egy másik kisebb ajtóhoz értünk. Ezen az ajtón tul egy valóságos labirint volt meredeken lejtős sikátorokból összeépítve, melyek minden irányban behatoltak a pyramis talapzata alá a szikla mélyébe. Oly bonyolultak és oly nagy számmal voltak ezek a sikátorok, hogy a ki titkukba nem volt beavatva, még fátylafénynél sem igazodott ki köztük, de még ugyanazon irányt sem tudta volna betartani csak tiz lépésen keresztül sem.

Mindezek az utvesztő utcazón kísértőnk habozás nélkül haladtak végig, hol jobbra, hol balra fordulva, néha pedig épen séggel úgy látszott, mintha saját lábnyomaikhoz kerülnének vissza. Végül egy — immáron harmadik — ajtónál állottak meg, mely teljes egészében vert arany lapokkal volt borítva, tulsó oldalán pedig a Szív Városának — egyen kívül — legszentebb helye feküdt, az a terem, mely a nemesek templomául és a város elhalt kacikálnak temetőhelyéül használtak. Ezekben a borzalomgerjesztő boltozatokban, mindenik életársával együtt, külön fülkében, elhelyezve, feküdtek a papi királyok, kik a szent városban uralkodtak vala. Koporsóik sár-aranyból, a bennük levő test mintájára készültek, a halottak neve, életideje, haláluk napja, nemkülönben az éltükben elkövetett jó és rossz tetteik jegyzéke a koporsók mellső részére voltak bevésve. Ott feküdtek az örökkévalóság részére aranyba foglalva asszonyok és férfiak, szemöldökük alól drágakövekből készített hamis szem csillogott ki. Számtalan fülke volt a teremben, a legutolsóban pedig, mely az ajtóhoz legközelebb állott, uj jövevénynek, Zibalbaynak aranyba foglalt holtteste feküdt nevének, Maya anyjának oldalán.

(Folyt köv.)

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

MINDENNEMŐ

ISKOLAI SZEREK

RENDRIVÜL NAGY VÁLASZTÉKBAN ÉS
LEGOLCSÓBBAN A

CSOKONAI PAPI- Kereskedésben

KOSSUTH-UTCA 13. SZ. ALATT
SZEREZHEZŐK BE.

UGYANITT

ISKOLAI KÖNYVEK KÖTÉSE

LEGOLCSÓBBAN ELVÁLLALTATIK.

NYILT-TÉR.

Vegyünk Schweizer-selymet!

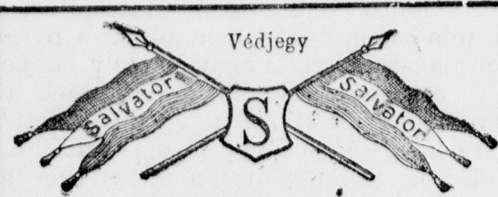
Kérjen ön mintát fekete, fehér vagy szines ujdonságainkból, méterenként 1 kor. 20 fillértől 18 koronáig.

Különlegesség: Selyemszövetek, látogatási-, menyasszonyi-, bál- és utcai tolettekhez, valamint blousok, bélések stb.-hez.

Ausztria és Magyarországon közvetlen magánfeléknak adunk el és a kiválasztott selyemszöveteket vám- és bérmentesen a lakásra küldjük.

Schweizer & Co. Luzern
(Schweiz) selyemszövet-kivitel.

NYILT-TÉR.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diaetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben** vagy **húgy-savas vesehomok és vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvételnek
kiadóhivatalunkban

Kossuth-utca 13. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

H. rovatban az egyszeri beiktatás 10 szögig 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több. Vidékről beküldhető az apró hirdetések postautalványon; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

	Régi könyvek	Eladó	Pincze,
Angol lady angol nyelvből órákat ad kezdőknek és haladóknak. Értekezhetni Ajtó-u. 6 sz.	magyar, latin, német (tudományos művek), igen jutányos áron eladók. — Értekezhetni a Csokonai-nyomdában — Karabélyos Zoltánnal.	egy hosszú, fiókos íróasztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papírkereskedésben.	mely üveges borok beraktározására igen alkalmas, Kossuth-utca 13. számú háznál kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Az Ország-Világ megrendelő-levele.

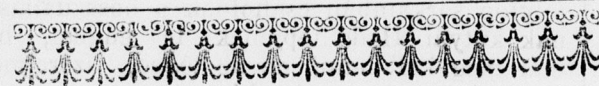
Alulírott ezennel megrendelem az Ország-Világ-ot és kérem azt czimemre október hó 1-től számítva rendszeresen megküldeni. Az esedékes évi előfizetési díjat, vagyis koronát a mai postával postautalványon küldöm. Mint új előfizető, mindazokban a kedvezményben részesülök, melyeket Önök hirdetnek. Az Almanachot kérem karácsonyra ingyen megküldeni.

Lakás:

U. p.:

Névalírás.

Tessék ezt a szelvényt levágni és levelező-lapra ragasztva vagy levélben az Ország-Világ kiadóhivatalának, Budapest V., Hold-utca 7. számú beküldeni.

Kiadó urilakás

Kossuth-utczán 26. sz. alatt, földszint az utcára 5 szoba, üveges előszoba és mellékhelyiségei azonnal bérbevehető. Szép udvar, jóvizű kut, mosóház. Értekezhetni **Kardos László** Kossuth-utcai üzletében.

H.-Sámson határában

közvetlen a falu alatt

egy 125 kat. holdas

birtokrész

szabadkézből akár egészben, akár részenként, őszi gabonával bevetve **eladó.** Czim a kiadóhivatalban.

Kizárólag hazai gyártmány.

A MAGYAR FÉM- ÉS LÁMPAÁRU-GYÁR

részvénytársaság gyári raktára

DEBRECZEN Piacz-utca és Simonffy-utca sarok.
Gyár: BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Ajánlja gyártmányait:

Légszesz esillárok, asztali és függő lámpákat,

valamint

egyszerű lámpákat közönséges használatra.

BRONZE DISZTÁRGYAKAT,

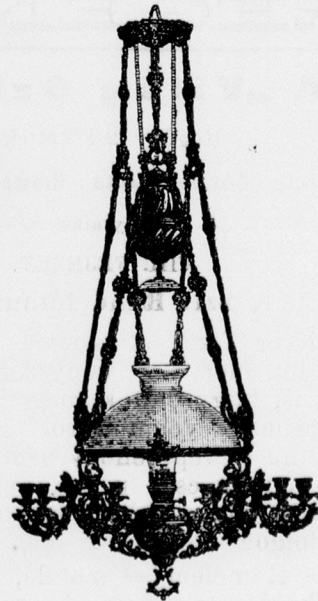
állványok, írcasztali berendezések, gyertyatartókat stb.

a legmérsékeltebb gyári árak mellett.

Ugyanitt kapható:

Valódi amerikai Petroleum „KIRÁLY-OLAJ”,

mely kizárólag a gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan. Helyben minden mennyiség házhoz szállítatik.

Kizárólag hazai gyártmány.

Kizárólag hazai gyártmány.

Kizárólag hazai gyártmány.

Nyomatott a „Csokonai”-nyomdában Debreczenben.